

C?248/09. sz. ügy

Pakora Pluss SIA

kontra

Valsts ie?mumu dienests

(az Augst?k?s tiesas Sen?ts Administrat?vo lietu departaments [Lettország] által benyújtott el?zetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Az Európai Unióhoz való csatlakozásról szóló okmány – Vámunió – Átmeneti intézkedések – Vámmentesség mellett történ? szabad forgalomba bocsátás – A Lett Köztársaság csatlakozása id?pontjában a kib?vített Közösségben szállítás alatt lévő áruk – Kiviteli alakiságok – Behozatali vámok – HÉA”

Az ítélet összefoglalása

1. *Vámunió – Vámmentesség mellett történ? szabad forgalomba bocsátás – A 2003. évi csatlakozási okmány*

(A 2003. évi csatlakozási okmány, IV. melléklet, 5. fejezet, 1. pont; 2454/93 bizottsági rendelet, 448. cikk)

2. *Vámunió – Vámmentesség mellett történ? szabad forgalomba bocsátás – A 2003. évi csatlakozási okmány*

(A 2003. évi csatlakozási okmány, IV. melléklet, 5. fejezet, 1. pont; 2913/92 tanácsi rendelet; 2454/93 bizottsági rendelet)

3. *Vámunió – Behozatali vám – Terjedelem – Hozzáadottérték-adó*

(2913/92 tanácsi rendelet, 4. cikk, (10) bekezdés; 77/388 tanácsi irányelv, 2. cikk, (2) bekezdés, 11. cikk, B. rész, (3) bekezdés, a) pont és 21. cikk, (2) bekezdés)

1. Abban az esetben, ha az áruk a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozásának id?pontjában a kib?vített Közösség területén éppen szállítás alatt vannak, akkor minden egyéb vámeljárást kizárva, a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdését kell alkalmazni. Ebb?l ered?en ilyen esetben, mivel a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdése kimerít? jelleg?, a 2787/2000 rendelettel módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93 rendelet 448. cikke – amely a közösségi árutovábbítási eljáráson belül a tagállamok között tengeri úton végzett szállításra irányadó egyszer?sített eljárásokra vonatkozik – nem alkalmazható. Következésképpen, ideértve azt az esetet is, amikor hajórajjegyzéket állítanak ki, a 2454/93 végrehajtási rendelet 448. cikkében foglalt cselekmények nem helyettesíthetik az említett csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdésében említett kiviteli vámalakiságokat. Ebb?l ered?en, annak megítélése szempontjából, hogy a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdésében említett kiviteli vámalakiságokat teljesítették-e, nincs jelent?sége annak, hogy a 2454/93 rendelet

448. cikkében elírt cselekményeket elvégezték, még akkor sem, ha a hajórajegyzéket kiállították.

(vö. 32–35. pont és a rendelkezés rész 1. pontja)

2. 2004. május 1-jétől a 82/97 rendelettel módosított, a Közöségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet és a 2787/2000 rendelettel módosított 2454/93 rendelet az új tagállamokban is alkalmazandó, és nem lehet a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozásáról szóló okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdésében foglalt eljárás kedvezményére hivatkozni olyan esetben, ha az ott elírt kiviteli vámalakíságokat nem teljesítették az Európai Unió ezen új tagállamainak csatlakozása időpontjában a kibívitett Közöség területén szállítás alatt álló áruk tekintetében.

(vö. 41. pont és a rendelkezés rész 2. pontja)

3. A 82/97 rendelettel módosított, a Közöségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet 4. cikkének 10. pontját úgy kell értelmezni, hogy a behozatali vámok fogalmába nem tartozik bele a termékimport esetén fizetendő hozzáadottértékadó. Egyébként termékimport esetén a hozzáadottértékadó megfizetésének kötelezettsége azt a személyt vagy személyeket terheli, akit vagy akiket az a tagállam, ahová az árut importálják, kötelezettként jelöl meg vagy kötelezettnek ismer el.

(vö. 47., 49., 52. pont és a rendelkezés rész 3., 4. pontja)

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2010. július 29.(*)

„Az Európai Unióhoz való csatlakozásról szóló okmány – Vámunió – Átmeneti intézkedések – Vámmentesség mellett történő szabad forgalomba bocsátás – A Lett Köztársaság csatlakozása időpontjában a kibívitett Közöségben szállítás alatt lévő áruk – Kiviteli alakíságok – Behozatali vámok – HÉA”

A C-248/09. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Augsts tiesas Sensts Administratīvo lietu departaments (Lettország) a Bírósághoz 2009. július 7-én érkezett, 2009. június 26-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Pakora Pluss SIA**

és

a **Valsts ieņēmumu dienests**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, E. Levits, M. Ilešić, M. Safjan (előadó) és M. Berger bírák,

előtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: R. Grass,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Pakora Pluss SIA képviselőjében I. Petrova igazgatótanácsi tag,
- a Valsts ieņēmumu dienests képviselőjében D. Jakobs, meghatalmazotti minőségben,
- a lett kormány képviselőjében K. Draviča és K. Krasovska, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Községek Bizottsága képviselőjében A. Sauka és B. R. Killmann, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a előtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a előtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az 1996. december 19-én 82/97 európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 17., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 8. kötet, 179. o.) módosított, a Községi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-én 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet 4. kötet 307. o.; a továbbiakban: a Vámkódex) 4. cikke 10. pontjának, a 2000. december 15-én 2787/2000 bizottsági rendelettel (HL L 330., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 11. kötet, 3. o.) módosított, a Községi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-én 2454/93/EGK bizottsági rendelet (HL L 253., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet 6. kötet 3. o.; a továbbiakban: a végrehajtási rendelet) 448. cikkének, és a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (HL L 236, 33. o., a továbbiakban: a csatlakozási okmány) IV. melléklete 5. fejezete 1. pontjának értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Pakora Pluss SIA (a továbbiakban: a Pakora Pluss) és a Valsts ieņēmumu dienests (lett adóhatóság, a továbbiakban: a VID) között az azon vámok és azon hozzáadottértékadó (a továbbiakban: HÉA) megfizetése tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő, amelyeket e társaságra egy Németországból származó gépjármű 2004. május 3-án Lettországra tengeri úton történt behozatala okán róttak ki.

Jogi háttér

Az Unió szabályozása

A Vámkódex

3 A Vámkódex 4. cikkének 10. pontja értelmében „behozatali vámok”:

„– az áruk behozatalakor fizetendő vámok és az azokkal azonos hatású díjak,
– a közös agrárpolitika vagy a mezőgazdasági termékek feldolgozásából származó egyes termékekre alkalmazandó különleges rendelkezések alapján bevezetett mezőgazdasági lefölözések és más importterhek.”

4 A Vámkódex 79. cikkének szövege a következő:

„A szabad forgalomba bocsátással a nem közösségi áru elnyeri a közösségi áru vámjogi helyzetét.

Ez maga után vonja a kereskedelempolitikai intézkedések alkalmazását, az áru behozatalával kapcsolatban megállapított egyéb vámalakiságok elvégzését és a jogszabály alapján fizetendő vámok megállapítását.”

5 A Vámkódex 161. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A kiviteli eljárás lehetővé teszi, hogy közösségi áru elhagyja a Közösség vámterületét.

A kivitel magában foglalja a kiléptetési alakiságok, beleértve a kereskedelempolitikai intézkedések, és adott esetben a kiviteli vámok alkalmazását is.

(2) A passzív feldolgozási eljárás vagy a 163. cikk szerinti árutovábbítási eljárás hatálya alá vont áruk kivételével, és a 164. cikk sérelme nélkül, minden kivitelre szánt közösségi árut kiviteli eljárás alá kell vonni.

[...]

(4) A bizottsági eljárásnak megfelelően kell meghatározni azt az esetet, amikor, és azokat a feltételeket, amelyek mellett a Közösség vámterületét elhagyó áru nem tartozik kiviteli nyilatkozat hatálya alá.

(5) A kiviteli nyilatkozatot annak a helynek a felügyeletéért felelős vámhivatalnál kell benyújtani, ahol az exportőr letelepedett, vagy ahol az árut kivitelhez becsomagolták vagy berakták. Az ettől való eltéréseket a bizottsági eljárásnak megfelelően kell meghatározni.”

6 A Vámkódex 162. cikke így rendelkezik:

„A kivitelre bocsátást azzal a feltétellel lehet engedélyezni, hogy a szóban forgó áru ugyanolyan állapotban hagyja el a Közösség vámterületét, mint amilyenben a kiviteli nyilatkozat elfogadásakor volt.”

A végrehajtási rendelet

7 A végrehajtási rendelet 448. cikke értelmében:

„(1) Egy hajózási társaság számára engedélyezhet?, hogy az egyetlen manifesztet [helyesen: egységes hajórakjegyzéket] használjon árutovábbítási nyilatkozatként, ha a társaság jelent?s számú rendszeres hajójáratot m?ködtet a tagállamok között (egyszer?sített eljárás – 2. szint).

A 373. cikk (1) bekezdése a) pontjának rendelkezéseit?l eltérve, nem szükséges, hogy a hajózási társaság székhelye a Közösségben legyen, ha ott regionális irodát m?ködtet.

(2) Az engedélykérelem kézhezvételekor a vámhatóságok értesítik a többi olyan tagállamot, amelyek területén az indulási és rendeltetési kiköt?k vannak.

Amennyiben az értesítés dátumától számított hatvan napon belül nem érkezik kifogás, a vámhatóságok kiállítják az engedélyt.

Ez az engedély az összes érintett tagállamban érvényes, és csak azokra a közösségi árutovábbítási m?veletekre alkalmazandó, amelyek a benne megjelölt kiköt?k között történnek.

(3) Az egyszer?sítés alkalmazásában a hajózási társaság az összes szállított áru tekintetében egyetlen manifesztet [helyesen: egységes hajórakjegyzéket] használhat; amennyiben így tesz, a hajózási társaságnak a manifeszt [helyesen: hajórakjegyzék] vonatkozó tételei mellé be kell jegyeznie:

- a) a »T1« jelzést, amennyiben az árukat a közösségi küls? árutovábbítási eljárás alá vonták;
- b) a »TF« jelzést, amennyiben az árukat a 340c. cikk (1) bekezdése alapján közösségi bels? árutovábbítási eljárás alá vonták;
- c) a »TD« bet?ket a már korábban árutovábbítási eljárás alá vont, vagy aktív feldolgozásra, vámraktárba vagy ideiglenes behozatali eljárásra beszállított áruk esetében. Ilyen esetekben a hajózási társaságnak a »TD« bet?ket a vonatkozó hajóraklevélre vagy más megfelel? kereskedelmi okmányra is rá kell vezetnie, valamint meg kell adnia az alkalmazott eljárást, a hivatkozási számot, a dátumot, és az árutovábbítási nyilatkozatot vagy az átadási jegyzéket kiállító vámhivatal nevét.
- d) a »C« bet?t (a »T2L«?l el egyenérték?) azoknak az áruknak az esetében, amelyek közösségi helyzete bizonyítható;
- e) az »X« bet?t azoknak a közösségi áruknak az esetében, amelyeket exportálni fognak, és amelyeket nem vontak árutovábbítási eljárás alá.

A manifesztnek [helyesen: hajórakjegyzéknek] tartalmaznia kell a 447. cikk (4) bekezdésében el?írt információkat is.

(4) A közösségi árutovábbítási eljárást akkor kell befejezettnek tekinteni, amikor a manifesztet [helyesen: hajórakjegyzéket] és az árukat bemutatták a rendeltetési kiköt? vámhatóságainak.

A hajózási társaság által a 373. cikk (2) bekezdése b) pontjának megfelel?en vezetett nyilvántartásoknak tartalmazniuk kell legalább a (3) bekezdés els? albekezdésében említett információkat.

Ha szükséges, a rendeltetési kiköt? vámhatóságai ellen?rzés céljából továbbítják az indulási kiköt? vámhatóságainak a manifesztet [helyesen: hajórakjegyzéket] vonatkozó részleteit.

(5) A Vámkódex 365. és 366. cikkének, a 450a–450d. cikkének és a VII. címének sérelme nélkül

- a) a hajózási társaság köteles értesíteni a vámhatóságokat az összes szabályszegés?l és

szabálytalanságról;

b) a rendeltetési kikötő vámhatóságai a lehető leghamarabb értesítik az indulási kikötő vámhatóságait és az engedélyt kiállító hatóságot az összes szabályszegésről és szabálytalanságról.”

A csatlakozási okmány

8 A csatlakozási okmány 2. cikke kimondja, hogy:

„A csatlakozás időpontjától kezdődően az eredeti szerződések rendelkezései és az intézmények, valamint az Európai Központi Bank által a csatlakozást megelőzően elfogadott jogi aktusok az új tagállamok számára kötelezőek, és az említett szerződésekben, illetve az ebben az okmányban megállapított feltételekkel alkalmazandók ezekben az államokban.”

9 A csatlakozási okmány 22. cikke értelmében:

„Az ezen okmány IV. mellékletében felsorolt intézkedéseket az abban a mellékletben meghatározott feltételekkel kell alkalmazni.”

10 A csatlakozási okmány IV. mellékletének címe: „A csatlakozási okmány 22. cikkében hivatkozott lista”. E melléklet „Vámunió” című 5. fejezete a következőképpen rendelkezik:

„[...] [A Vámkódexet és a végrehajtási rendeletet] az új tagállamok vonatkozásában az alábbi különös rendelkezéseknek megfelelően kell alkalmazni:

(1) A 2913/92/EGK rendelet 20. cikkére tekintet nélkül, azok az áruk, amelyek a kibővített Közösségben a csatlakozás időpontjában átmeneti megőrzés alatt, vagy az e rendelet 4. cikkének 15. b) pontjában és 16. b)–g) pontjában meghatározott valamely vámjogi sors vagy vámeljárás alatt, vagy a kiviteli vámalakiságok elvégzését követően a kibővített Közösségben szállítás alatt állnak, a szabad forgalomba bocsátáskor mentesülnek a vámok és egyéb vámintézkedések alól, feltéve hogy a következő okmányok valamelyikét bemutatják:

a) a kedvezményes származást igazoló okmány, amelyet a csatlakozás időpontját megelőzően szabályszerűen állítottak ki az alább felsorolt Európa-megállapodások valamelyike vagy az új tagállamok egymással kötött megfelelő preferenciális megállapodásai alapján, amelyek a vámviszatérítés vagy vámentesség tilalmáról rendelkeznek az azon termékek előállításához felhasznált nem származó anyagokra vonatkozóan, amelyekre származási igazolást adtak ki vagy állítottak ki (vámviszatérítés tilalma);

b) a 2454/93/EGK rendelet 314c. cikkében vagy 315. cikkében említett közösségi jelleg igazolásának valamelyike.

[...]”

A hatodik irányelv

11 A közös hozzáadottértékadórendszerrel szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv (HL L 347., 1. o.) 2007. január 1-jével hatályon kívül helyezte az addigi uniós HÉA-szabályozást, többek között a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadórendszer: egységes adóalapmegállapításáról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelvet (HL L 145., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 23. o.), és annak helyébe lépett. Ugyanakkor a 2006/112 irányelv, amely az alapeljárásbeli ügy tényállása idejét követően lépett hatályba, nem alkalmazható.

12 Az 1991. december 16-i 91/680/EGK tanácsi irányelvvel módosított, 77/388 hatodik irányelv (HL L 376., 1. o.; a továbbiakban: hatodik irányelv) 2. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a termékimport a HÉA hatálya alá tartozik.

13 A hatodik irányelv „Termékimport” című 7. cikke (1) bekezdésének a) pontja kimondja, hogy:
„»Termékimport« a következő:

a) olyan termékek belépése a Közösség területére, amelyek nem tesznek eleget az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 9. és 10. cikkében megállapított feltételeknek, [...]”

14 A hatodik irányelv 11. cikkének termékimportra vonatkozó B. része a (3) bekezdése a) pontjában a következőképpen rendelkezik:

„Az adóalapba, amennyiben még nincsenek beszámítva, a következőket kell beszámítani:

a) az importáló országon kívül esedékes, valamint a behozatal miatt fizetendő adók, vámok, lefölözések és egyéb díjak, kivéve magát a felszámolandó [HÉA]-t;

[...]”

15 A hatodik irányelv „Az adó fizetésére kötelezett személy” című 21. cikke a (2) bekezdésében kimondja, hogy a HÉA-fizetésre kötelezett személy az importnál azon személy vagy személyek, aki(ke)t azon tagállam, amelybe a termékeket importálják, az adó fizetésére kötelezett személynek jelöl meg, illetve ismer el.

A nemzeti szabályozás

16 A hozzáadottértékadóról szóló törvény (likums par pievienotās vērtības nodokli, *Latvijas Vēstnesis*, 1995, n° 49; a továbbiakban: HÉA-törvény) alapügy tényállása idején hatályos változata 2. cikke (2) bekezdésének 3. pontja értelmében a gazdasági tevékenység keretében végzett termékimport a HÉA hatálya alá tartozik.

17 A HÉA-törvény 2. cikkének (8) bekezdése kimondja, hogy:

„A termékimporttal kapcsolatos műveleteknél az adóalap részét képezi a termék vámértéke, az Európai Unió határáról a rendeltetési helyre (vagy a Lett Köztársaság területén lévő, a kísért okmányokban feltüntetett első átrakodási helyre) történő szállítási szolgáltatások ellenértéke, a vámok, jövedékek, egyéb adók és díjak, amennyiben ezt külön jogszabály előírja, a [HÉA] kivételével, továbbá az adóalap magában foglalja ezeken felül a jelen törvény 7. cikke első részének (2) bekezdésében foglalt szolgáltatások ellenértékét is, ha ez az ellenérték nem része a vámértéknek.

[...]”

18 A HÉA-törvény 12. cikkének (2) bekezdése, amely az adó beszedésének feltételeire vonatkozik, a következőképpen rendelkezik:

„Termékimport esetén az adó megfizetésére az a személy köteles, aki a terméket szabad forgalomba bocsátja. A behozott termékekre vonatkozó adó ezért ugyanattól az időponttól kezdve hajtható be, amikor a vámok.”

Az alapeljárás és az elzetes döntéshozatalra terjesztett kérdések

19 Az elzetes döntéshozatalra utaló határozatból kiderül, hogy 2004. április 30-án hajórajegyzéket állítottak ki Németországban egy gépjármű tengeri úton Lettországba történő szállítása céljából. Erre a műveletre Németországban 0%-os HÉA-t alkalmaztak.

20 2004. május 3-án a Pakora Pluss, mint fűkötelezett, az említett járművet közösségi árutovábbítási eljárás alá vonta. A vámeljárást nem fejezték be határidőn belül.

21 2006. március 1-jei határozatával a Valsts ieņēmumu dienests galvenā mērķa (a VID vámügyi felügyelősége) a Pakora Plusst meghatározott összeg befizetésére kötelezte a Kincstár számlájára, vám- és egyéb adótartozás címén, mivel az nem mutatta be a vámeljárást lezárultat igazoló iratokat. E határozatot a VID 2006. április 21-i határozata megerősítette.

22 2007. augusztus 9-i ítéletével az Administratīvā rajona tiesa (kerületi közigazgatási bíróság) helyt adott a Pakora Pluss által az említett határozattal szemben indított keresetnek.

23 2008. július 23-i ítéletével az Administratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság) hatályon kívül helyezte az említett ítéletet.

24 A Pakora Pluss ezt követően felülvizsgálati kérelemmel fordult az Augstākās tiesas Senāts Administratīvo lietu departamentshez (a legfelsőbb bíróság közigazgatási kollégiumához). Többek között arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a végrehajtási rendelet 447. és 448. cikkét alkalmazta, ami a tagállamok közötti árutovábbításra vonatkozik, miközben a szóban forgó hajórajegyzéket még a Lett Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozása előtt állították ki. Arra hivatkozott továbbá, hogy a másodfokú bíróság tévesen alkalmazta a Vámkódex 96. cikkét, amikor azt a HÉA megfizetése szempontjából fűkötelezettként jelölte meg.

25 E körülmények között az Augstākās tiesas Senāts Administratīvo lietu departaments úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdéseket terjeszti elzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé:

„1) Megállapítható-e, hogy elvégezték a kivitellel kapcsolatos alakiságokat a csatlakozási okmány [IV. melléklete 5. fejezetének] (1) bekezdése értelmében abban az esetben, ha kitöltésre került egy hajórajegyzék, de nem kerültek végrehajtásra a 2454/93 rendelet 448. cikkében elírt cselekmények (a német vámhatóság nem értesítette megfelelő módon a lett vámhatóságot a hajózási társaság kérelmére)?

2) Az első kérdésre adott nemleges válasz esetén, megállapítható-e az alapeljárásban szereplőhöz hasonló tényállás esetén, hogy a vámeljárást szabályozó jogszabályok (a 2913/92 rendelet és a 2454/93 rendelet) egyáltalán nem alkalmazhatók?

3) A második kérdésre adott igenlő válasz esetén, úgy kell-e értelmezni a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdését, hogy amikor valamely, a kibevitett Közösség területén szállított árut, miután elvégezték a vonatkozó kiviteli alakiságokat, nem bocsátanak szabad forgalomba, ezen áru nem mentesül a vámok és egyéb vámintézkedések alól, jöllehet

nem kétséges, hogy ez az áru közösségi jelleggel rendelkezik? Más szóval, meghatározó-e az adott körülmények között, hogy végrehajtották-e a szabad forgalomba bocsátás vámeljárását?

4) Beletartozik-e a [HÉA] a behozatali vámoknak a 2913/92 rendelet 4. cikke 10. pontja szerinti fogalmába?

5) A negyedik kérdésre adott igenlő válasz esetén, a behozatali vámként fizetendő [HÉA] megfizetésének kötelezettsége a főkötelezettet vagy az áruk végső címzettjét terheli? E kötelezettség megosztható-e, és ha igen, milyen feltételek esetén?”

Az elzeter döntéshozatalra terjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

26 E kérdéssel az elterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az ott említett kiviteli vámalakiságok elvégzettnek tekintendők, ha – a végrehajtási rendelet 448. cikkében foglalt cselekményeket ugyan nem hajtották végre, de – a hajórajegyzék kiállításra került.

27 E tekintetben kiemelné, hogy a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdése többek között azt írja elő, hogy azok az áruk, amelyek a csatlakozás időpontjában a kiviteli vámalakiságok elvégzését követően a kibívitett Közösségben szállítás alatt állnak, a szabad forgalomba bocsátáskor mentesülnek a vámok és egyéb vámintézkedések alól, amennyiben bemutatják a csatlakozás időpontja előtt megfelelő módon kiállított kedvezményes származást igazoló, vagy a végrehajtási rendelet 314c. és 315. cikkében említett közösségi jellegét igazoló okmányokat.

28 Ennélfogva a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdése csak akkor teszi lehetővé a kibívitett Közösségen belül 2004. május 1-jén szállítás alatt lévő áruk valamely új tagállamba vámtól és más vámintézkedésektől mentesen történő importálását, ha három együttes feltétel teljesül.

29 Először is, azok az áruk, amelyek az Unió vámterületét elhagyják, és valamely olyan országba irányulnak, amely még nem tagja az Európai Uniónak, kiviteli eljárás hatálya alá tartoznak. Az elvégzendő alakiságok tehát azok, amelyeket a Vámkódex 161. és 162. cikke a kiviteli eljárásra vonatkozóan előír.

30 Másodszor, mivel a szállítás a csatlakozás időpontja után fejeződött be, ezért az Unió valamely tagállamába importált árukat – a Vámkódex 79. cikkében előírt feltételek mellett – szabad forgalomba kell bocsátani ahhoz, hogy azok megszerezhessék a közösségi áru vámjogi helyzetét.

31 Harmadszor, bizonyítani kell az áruk kedvezményes származását vagy közösségi jellegét, miként az a végrehajtási rendelet 314c. és 315. cikkében is szerepel.

32 Abban az esetben, ha az áruk a csatlakozás időpontjában a kibívitett Közösség területén éppen szállítás alatt vannak, akkor minden egyéb vámeljárást kizárva, a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdését kell alkalmazni.

33 Ebből eredően ilyen esetben, mivel a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdése kimerítő jellegű, ezért a végrehajtási rendelet 448. cikke – amely a közösségi árutovábbítási eljárásán belül a tagállamok között tengeri úton végzett szállításra irányadó egyszerűsített eljárásokra vonatkozik – nem alkalmazható.

34 Következésképpen, ideértve azt az esetet is, amikor hajórajjegyzéket állítanak ki olyan feltételek mellett, mint az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban említettek, a végrehajtási rendelet 448. cikkében foglalt cselekmények nem helyettesíthetik a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdésében említett kiviteli vámalakításokat.

35 Az előző megfontolásokra való tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy annak megítélése szempontjából, hogy az ott említett kiviteli vámalakításokat teljesítették-e, nincs jelentősége annak, hogy a végrehajtási rendelet 448. cikkében előírt cselekményeket elvégezték-e, még akkor sem, ha a hajórajjegyzéket kiállították.

A második kérdésről

36 Mivel az első kérdésre adott válasz nemleges, ezért a második kérdést is meg kell vizsgálni.

37 E kérdés úgy értendő, mint amely lényegében arra vonatkozik, hogy mennyiben alkalmazandó a Vámkódex és a végrehajtási rendelet az Unió új tagállamaira abban az esetben, ha a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdésében előírt kiviteli vámalakításokat nem teljesítették az új tagállamok csatlakozásának időpontjában a kibővített Közösségen belül szállítás alatt lévő áruk vonatkozásában.

38 E tekintetben hangsúlyozandó, hogy a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdése kimondja, hogy a Vámkódexet és a végrehajtási rendeletet „az új tagállamok vonatkozásában azon különös rendelkezéseknek megfelelően kell alkalmazni”, amelyek között az említett fejezet (1) bekezdése is szerepel.

39 E rendelkezésből – a csatlakozási okmány 2. cikkével együttesen értelmezve – az következik, hogy 2004. május 1-jétől a Vámkódex és a végrehajtási rendelet az új tagállamokban is alkalmazandó volt, kivéve, ha ez utóbbiak Unióhoz való csatlakozásának napján az áruk szállítás alatt álltak a kibővített Közösség területén. Ebben az esetben ugyanis a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdése alkalmazandó.

40 *A contrario*, ha a kibővített Közösség területén szállítás alatt álló áruk tekintetében nem teljesítették a kiviteli vámalakításokat, akkor a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdésében foglalt eljárás kedvezményére nem lehet hivatkozni.

41 Ennélfogva a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy 2004. május 1-jétől a Vámkódex és a végrehajtási rendelet az új tagállamokban is alkalmazandó, és nem lehet a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdésében foglalt eljárás kedvezményére hivatkozni olyan esetben, ha az ott előírt kiviteli vámalakításokat nem teljesítették az Unió ezen új tagállamainak csatlakozása időpontjában a kibővített Közösség területén szállítás alatt álló áruk tekintetében.

A harmadik kérdésről

42 Mivel a harmadik kérdést csak akkor kellett volna megválaszolni, ha az első kérdésre adott válasz igenlő lett volna, ezért erre a kérdésre nem kell választ adni.

A negyedik kérdésről

43 Ezzel a kérdéssel az elterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy a Vámkódex 4. cikkének 10. pontját úgy kell-e értelmezni, hogy a behozatali vámok fogalmába beletartozik a termékimport esetén beszedendő HÉA is.

44 A Vámkódex 4. cikkének 10. pontja szerint a behozatali vámok többek között magukban foglalják a vámokat és a termékimport esetén elírt, vámokkal azonos hatású díjakat is.

45 Másfelől, a hatodik irányelv 2. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a termékimport a HÉA hatálya alá tartozik. Az említett irányelv 11. cikke B. pontja (3) bekezdésének a) alpontja többek között pontosítja, hogy az adóalapba beleszámítanak a behozatal miatt fizetendő adók, vámok, lefölözések és egyéb díjak, kivéve magát a felszámítandó HÉÁ-t, amennyiben ezek korábban nem kerültek ideszámításra.

46 E rendelkezésekből következően a behozatali vámok a Vámkódex 4. cikkének 10. pontja értelmében beletartoznak a termékimport esetén felszámítandó HÉA adóalapjába.

47 Ennélfogva a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a Vámkódex 4. cikkének 10. pontját úgy kell értelmezni, hogy a behozatali vámok fogalmába nem tartozik bele a termékimport esetén fizetendő HÉA.

Az ötödik kérdésről

48 E kérdéssel az elterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy termékimport esetén a HÉA megfizetésének kötelezettsége a főkötelezettet vagy az áruk végső címzettjét terheli-e, illetve, hogy e kötelezettség megosztható-e.

49 Bevezetésként hangsúlyozni kell, hogy a HÉA, bár nem tartozik bele a Vámkódex 4. cikkének 10. pontja értelmében vett behozatali vámok fogalmába, a hatodik irányelv 2. cikkének (2) bekezdésének megfelelően esedékessé válik a termékimport során.

50 Ennélfogva, bár az ötödik kérdésre csak akkor kellene választ adni, ha a negyedik kérdésre adott válasz igenlő, a Bíróság helyénvalónak tartja annak megválaszolását.

51 E tekintetben kiemелendő, hogy a hatodik irányelv 21. cikkének (2) bekezdése szerint a HÉA megfizetésére import esetén az a személy köteles, akit vagy akiket az a tagállam, ahová az árut importálják, fizetésre kötelezettként jelöl meg, illetve ismer el.

52 Következésképpen az ötödik kérdésre azt a választ kell adni, hogy termékimport esetén a HÉA megfizetésének kötelezettsége azt a személyt vagy személyeket terheli, akit vagy akiket az a tagállam, ahová az árut importálják, kötelezettként jelöl meg vagy kötelezettnek ismer el.

A költségekről

53 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést elterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) A Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozásának

feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy annak megítélése szempontjából, hogy az ott említett kiviteli vámalakiságokat teljesítették-e, nincs jelentősége annak, hogy a 2000. december 15-ii 2787/2000/EK bizottsági rendelettel módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-ii 2454/93/EGK bizottsági rendelet 448. cikkében elírt cselekményeket elvégezték-e, még akkor sem, ha a hajórajjegyzéket kiállították.

2) 2004. május 1-jétől az 1996. december 19-ii 82/97/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-ii 2913/92/EGK tanácsi rendelet és a 2787/2000 rendelettel módosított 2454/93 rendelet az új tagállamokban is alkalmazandó, és nem lehet az említett csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetének (1) bekezdésében foglalt eljárás kedvezményére hivatkozni olyan esetben, ha az ott elírt kiviteli vámalakiságokat nem teljesítették az Európai Unió ezen új tagállamainak csatlakozása időpontjában a kibívitett Közösség területén szállítás alatt álló áruk tekintetében.

3) A 82/97 rendelettel módosított 2913/92 rendelet 4. cikkének 10. pontját úgy kell értelmezni, hogy a behozatali vámok fogalmába nem tartozik bele a termékimport esetén fizetendő hozzáadottértékadó.

4) Termékimport esetén a hozzáadottértékadó megfizetésének kötelezettsége azt a személyt vagy személyeket terheli, akit vagy akiket az a tagállam, ahová az árut importálják, kötelezettként jelöl meg vagy kötelezettnek ismer el.

Aláírások

* Az eljárás nyelve: lett